

**“O‘zbektelekom” AK Komplaens departamentining 2025-yil uchun korrupsiyaga qarshi
kurashish tizimining amal qilishi haqida
UMUMIY HISOBOT**

**I. Kompaniyaning Korrupsiyaga qarshi chora-tadbirlar dasturi
bajarilgani to‘g‘risida umumiy axborot**

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 12-yanvardagi “Korrupsiyaga qarshi kurashish ishlarining samaradorligini reyting baholash tizimini joriy etish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi PQ-81-son Qarori bilan amalga kiritilgan reyting baholashning 2024-yil yakuni bo‘yicha natijalar O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi (keyingi o‘rinlarda – Agentlik) tomonidan 2025-yilning 1-choragida e‘lon qilindi. Unga ko‘ra “O‘zbektelekom” aksiyadorlik kompaniyasi (keyingi o‘rinlarda – Kompaniya) 82 ball to‘plab “Yaxshi” baholandi. Bugungi kunda 2025-yil uchun reyting baholashda Kompaniyaning natijalarini yanada yaxshilash bo‘yicha tegishli ishlar Komplaens departamenti tomonidan amalga oshirib borilmoqda.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2021-yil 16-iyundagi PF-6247-sonli Farmoni, O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022-yil 14-iyundagi PF-154-sonli Farmoni va O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2024-yil 30-dekabrda 910-sonli qaroriga muvofiq Kompaniyaning Komplaens departamenti ochiqlik reytingi yuqori ko‘rsatkichga erishish maqsadida Kompaniyaning Matbuot xizmati bilan birgalikda Kompaniya asosiy veb-sayti (<http://uztelecom.uz/>) yangilandi va qayta tuzildi.

Kompaniyaning ochiq ma‘lumotlari va ijtimoiy ahamiyatga ega ma‘lumotlar ““O‘zbektelekom” AK faoliyatining ochiqlik ko‘rsatkichlari” bo‘limi yaratildi, Kompaniyaning barcha mas‘ul tarkibiy bo‘linmalaridan Ochiqlik indeksining 84 ta ko‘rsatkichi bo‘yicha ma‘lumotlar to‘plandi va umumlashtirildi hamda Kompaniya veb-saytiga joylashtirildi.

2024-yil natijalariga ko‘ra, Kompaniyaning shaffoflik indeksi reytingi **96-o‘rindan 54-o‘ringa** ko‘tarildi.

Bundan tashqari O‘zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligi hamda O‘zbekiston Respublikasi Milliy statistika qo‘mitalarining elektron platformasiga ham joylashtiriladi.

ISO 37001 xalqaro standarti va korrupsiyaga qarshi boshqaruv tizimi to‘g‘risidagi tasdiqlangan Nizomga muvofiq (Kompaniyaning 2024-yil 29-oktabrdagi 343-sonli buyrug‘i) 8 ta jarayon xaritasi (Карта процессов) ishlab chiqilgan:

- KQKTni tahlil va boshqarish
- Rejalashtirish
- Marketing va xizmatlar sotivi
- Loyiha boshqaruvi
- Telekommunikatsiya xizmatlarini ko‘rsatishni boshqarish
- Xaridlar jarayoni

- Xodimlarni boshqarish
- Infratuzilmani boshqarish

Har chorakda tarkibiy bo'linmalardan jarayon xaritasi hisobotlari yig'iladi. Ushbu hisobotlar asosida Kompaniyaning KQKMT jarayonlari samaradorligini baholash uchun umumiy hisobot tuziladi va jarayonlar samaradorligini baholash uchun Kompaniya rahbariyatiga hisobotlar taqdim etiladi.

2025-yil avgust oyida Kompaniyaning korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi **ISO 37001:2016** xalqaro standarti asosida "Cert International" sertifikatsiyalash organi tomonidan qayta sertifikatsiyalash bo'yicha auditdan muvofaqiyatli o'tdi. Shuningdek, Kompaniyaning menejment tizimi samaradorligini oshirish hamda uning mahalliy va xalqaro maydondagi ijobiy imijini shakllantirish maqsadida joriy yilning 29-avgustida Kompaniya faoliyatini xalqaro ISO standartlari asosida Integratsiyalashgan menejment tizimi talablariga muvofiqlikni aniqlash bo'yicha 1-bosqichdagi sertifikatsiyalash auditini tashkil etildi. Audit natijasida tegishli hujjatlar rasmiylashtirilib bajarilishi lozim bo'lgan ishlar aniqlab olindi.

Bundan tashqari, Kompaniyaning 2025-yil 22-avgust kuni tasdiqlangan 369-son buyrug'iga asosan **ISO 14001 Ekologiya menejment tizimi, ISO 26000 Ijtimoiy ma'suliyat, ISO 27001 Axborot xavfsizligi menejment tizimi, ISO 45001 Sog'liqni saqlash va mehnat muhofazasi menejment tizimi va ISO 50001 Energiya menejment tizimlarini** Kompaniya faoliyatida joriy qilish rejalashtirildi hamda bir qator xalqaro standartlarning talablariga muvofiq Komplaens departamenti hamda ijroiya apparatining tegishli departamentlari va xizmatlari bilan birgalikda ushbu xalqaro standartlar asosida o'z yo'nalishi bo'yicha maqsadlar, chora-tadbirlar, siyosatlar, xavf-xatarlar, o'rnatilgan istiqbollari va yo'l xaritalar ishlab chiqildi hamda 1-bosqich tashqi auditiga tayyorgarlik korildi.

1-bosqich tashqi auditi "Cert International" sertifikatsiyalash organi tomonidan 2025-yil 29-avgustda o'tkazildi. Auditorlar tomonidan berilgan xulosaga ko'ra takomillashtirish imkoniyatlari aniqlandi, nomuvofiqliklar topilmadi.

2-bosqich tashqi auditi "Cert International" sertifikatsiyalash organi tomonidan 2025-yil 18-noyabrdan 21-noyabrga qadar o'tkazildi hamda ushbu auditda ham nomuvofiqliklar aniqlanmadi va barcha xalqaro standartlar bo'yicha ijobiy tavsiyalar belgilandi.

O'tkazilgan auditlar natijasiga asosan Kompaniya 2025-yil 27-noyabr kuni **ISO 14001 Ekologiya menejment tizimi, ISO 26000 Ijtimoiy ma'suliyat, ISO 45001 Sog'liqni saqlash va mehnat muhofazasi menejment tizimi va ISO 50001 Energiya menejment tizimlari** bo'yicha xalqaro muvofiqlik sertifikatini qo'lga kiritdi.

Shuningdek, "Kontakt Markazi" MChJda ISO 37001:2016 xalqaro standarti talablari asosida 2025-yil 1-dekabrdan 5-dekabrga qadar o'tkazilishi belgilangan ichki auditda Kompaniyaning Komplaens departamentidan jalb qilingan xodim auditni yuqori saviyada o'tkazish maqsadida ko'maklashish uchun qatnashdi hamda tegishli tushuntirish ishlari olib borildi.

II. Siyosat va tartib-taomillar

Kompaniyaning 2025-yil 17-mart sanasidagi 120-son buyrug'i bilan "O'zbektelekom" aksiyadorlik kompaniyasiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo'yicha yo'riqnoma" hamda 2025-yil 14-apreldagi 167-son buyrug'i bilan "O'zbektelekom" aksiyadorlik kompaniyasida kontragentlarni tekshirishga oid yo'riqnoma"larni aktallashtirildi va yangi tahrirlari tasdiqlandi.

III. Xavf-xatarlarni baholash

Korrupsiyaviy xavf-xatarlar baholash ishlari, bir yilda bir marta yilning birinchi choragida O'zbekiston Respublikasi Korrupsiyaga qarshi kurashish agentligining maxsus <https://e-anticor.uz/> platformasida o'tkaziladi. Baholash natijalariga ko'ra Kompaniyada 3 ta "Yuqori", 11 ta "O'rta" va 13 ta "Past" darajadagi xavf-xatar aniqlanib ularni bartaraf etish bo'yicha chora tadbirlar tasdiqlandi va tegishli ishlar amalga oshirilmoqda.

IV. Amalga oshiriladigan korrupsiyaga qarshi kurashish tartib-taomillar

Manfaatlar to'qnashuvini tartibga solish

O'zbekiston Respublikasining 2024-yil 5-iyundagi "Manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida"gi O'RQ-931-son Qonuni hamda Kompaniyaning Manfaatlar to'qnashuvini boshqarish to'g'risida nizomi asosida joriy yilda Kompaniya ijroiya apparatining boshqaruv xodimlari tomonidan 209 ta yillik, 46 ta ishga qabul qilingandagi va rotatsiya munosabati bilan 29 ta, jami 284 ta ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya, Kompaniya tarkibidagi filiallar boshqaruv xodimlari tomonidan 443 ta yillik ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risidagi deklaratsiya to'ldirildi. Kompaniya bo'yicha jami 727 ta ehtimoliy manfaatlar to'qnashuvi to'g'risida to'ldirilgan deklaratsiyalar Komplaens departamenti tomonidan to'liq tahlil qilindi.

Tahlil natijasida Kompaniyaning Qashqadaryo va Surxondaryo filiallarida yaqin qarindoshlarning bir biriga to'g'ridan to'g'ri bo'ysunuvi bilan bog'liq manfaatlar to'qnashuvi holati aniqlanib Nizom talablari asosida Odob-ahloq, mehnat nizosi va korrupsiyaga qarshi kurashish komissiyasining tegishli qarori asosida tartibga solinishi belgilandi. Xodim boshqa bo'limga o'tkazildi.

Kontragentlarni tekshirish

Davlat xaridlarini amalga oshirishda manfaatlar to'qnashuvini tahlil qilish va Kompaniya bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishgan har qanday yuridik yoki jismoniy shaxslarning ishonchligini tekshirish bo'yicha joriy yil davomida 376 ta xarid jarayoni kontragentlari, 150 ta hamkor kontragentlar va 168 ta dillerlik kontragentlar tekshirildi.

Xarid jarayoni kontragentlarini tekshirish natijasida 342 ta ijobiy, 34 ta salbiy xulosa olindi. Salbiy xulosalarning 26 tasi o'zaro affillangan tashkilotlar ekanligi, 1 tasi ish faoliyati xarid predmetiga to'g'ri kelmasligi, 8 tasi soliq va boshqa majburiy to'lovlardan qarzдорlikni yashirganligi aniqlandi.

Komplaens departamenti tomonidan hamkor kontragentlarni tekshirish jarayonida 1 ta kontragent sanksiya ro'yhatiga kiritilganligi aniqlanib Kompaniya bilan shartnomaviy munosabatlarga kirishi oldi olindi.

Ishga nomzodlarni tekshirish

Hisobot davrida Kompaniyaga 46 ta yangi xodim ishga qabul qilingan va ularning barchasi o'rnatilgan tartibda tekshirilgan.

Shuningdek, Kompaniyaning 2025-yil 17-mart sanasidagi 120-son buyrug'i bilan tasdiqlangan "'O'zbektelekom" aksiyadorlik kompaniyasiga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni tekshirish bo'yicha yo'riqnoma" asosida barcha yanga ishga qabul qilinayotgan nomzodlarni suhbatdan o'tkazish jarayonida Komplaens departamenti xodimlarining ishtiroki ta'minlandi.

V. Ta'lim va kommunikatsiya

Kompaniyada korrupsiyaga qarshi kurashish masalalari bo'yicha umumiy o'quv kurslarda 659 ta xodimning malakasi oshirilgan. Korrupsiyaga qarshi kurashish bo'yicha maxsus kurslarda 35 nafar xodim o'qitilgan.

"Korrupsiyaga qarshi virtual akademiya"da o'qitilgan xodimlar soni 25 ta xodim o'quv kurslarida o'qib tegishli sertifikatlar qo'lga kiritdi.

2025-yil 22-sentabrdan 24-sentabrga qadar Kopaniyaning "TvaPRM" filialida "Korrupsiyaga qarshi kurashish va komplaens nazorati" bo'yicha 49 ta xodim o'quv kurslarda ishtirok etib tegishli sertifikatlar qo'lga kiritdi.

2025-yil 28-apreldan 1-mayga qadar **ISO 14001:2015 "Ekologik menejment tizimi"** xalqaro standarti talablari asosida Kompaniyaning 16 nafar rahbar hamda tegishliligi bo'yicha mas'ul xodimlarning malakasi oshirilib "CERT academy" xalqaro trening kompaniyasi tomonidan tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi.

2025-yil 26-maydan 29-mayga qadar **ISO 45001:2018 "Sog'liqni saqlash va mehnat muhofazasi menejment tizimi"** xalqaro standarti talablari asosida Kompaniyaning 21 nafar rahbar hamda tegishliligi bo'yicha mas'ul xodimlarning malakasi oshirilib "CERT academy" xalqaro trening kompaniyasi tomonidan tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi.

2025-yil 23-iyuldan 25-iyulga qadar **ISO 50001:2018 "Energiya menejment tizimi"** xalqaro standarti talablari asosida Kompaniyaning 19 nafar rahbar hamda tegishliligi bo'yicha mas'ul xodimlarning malakasi oshirilib "CERT academy" xalqaro trening kompaniyasi tomonidan tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi.

2025-yil 4-avgustdan 6-avgustga qadar **ISO/IEC 27001:2022 "Axborot xavfsizligi menejmenti tizimi"** xalqaro standarti talablari asosida Kompaniyaning 16 nafar rahbar hamda tegishliligi bo'yicha mas'ul xodimlarning malakasi oshirilib "CERT academy" xalqaro trening kompaniyasi tomonidan tegishli sertifikatlariga ega bo'ldi.

Komplaens departamentining bir nafar xodimi **ISO 37001:2016** "Korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi" xalqaro standarti asosida CERT Academy tomonidan joriy yilning 11-martdan 14-martga qadar tashkil etilgan maxsus o'quv kurslarida o'qitildi va sertifikatga ega bo'ldi

Departamentning qolgan barcha xodimlarini ushbu standart bo'yicha o'qitish ishlari 2024-yining noyabr oyida amalga oshirilgan.

VI. Korrupsiyaviy xatti-xarakatlar va huquqbuzarliklar to'g'risidagi xabarlar

Kompaniyada xodimlarning korrupsiyaviy xatti-xarakatlari 3 tani tashkil etadi ushbu xatti-xarakatlar Kompaniyaning Komplaens departamentining ishonch telefoni +99855 501-77-87 raqamiga murojaat kelib tushib o'rnatilgan tartibda ishlar amalga oshirilib tartib qoidalarni buzgan xodimga intizomiy jazo choralari ko'rib ma'sullar tomonidan tushuntirish ishlari amalga oshirildi.

Bundan tashqari ichki mehnat Odob-axloq qoidalarni buzgan xodim 1 tani tashkil etadi ushbu holat yuzasidan Kompaniyada tashkil etilgan Odob-axloq komissiyasi tomonidan shaffoflik bilan ko'rib chiqilib tegishli ishlar amalga oshirildi.

VII. Monitoring va nazorat

Kompaniyaning 2025-yil 14-apreldagi 166-son buyrug'iga muvofiq Kompaniyada ISO 37001:2016 xalqaro standarti talablariga asosida Korrupsiyaga qarshi menjment tizimini takomillashtirish maqsadida navbatdagi ichki audit o'tkazish uchun ichki auditorlar guruhi tashkil etildi va faoliyat natijadorligi tekshirildi.

Ijroiya apparatining departament, boshqarma, xizmat va bo'limlarida o'tkazilgan audit natijalariga ko'ra 24 ta nomuvofiqlik bayoni rasmiylashtirildi hamda o'rnatilgan tartibda muddat belgilanib bugungi kunga qadar 22 tasi bartaraf etildi, tizimni yaxshilash bo'yicha 35 ta tavsiyalar berildi va bundan 32 ta tavsiyalarda belgilab berilgan ishlar tegishli bo'linamalar tomonidan bajarildi.

VIII. Aniqlangan qoidabuzarliklar va ularga ta'sir choralari

Joriy yil davomida Kompaniyaning manfaatlar to'qnashuvi va korrupsiyaga qarshi masalalar bo'yicha aloqa kanallari orqali jami 103 ta murojaat kelib tushgan. Shu jumladan:

- ishonch telefon (55 501 77 87) orqali – 93 ta;
- telegramm bot kanali orqali – 9 ta;
- elektron pochta orqali – 1 ta.

Murojaatlarning asosiy qismi (100 ta) umumiy masalalarga oid bo'lib, korrupsiya holatlari aniqlanmagan.

Korrupsiya holatlari ehtimoli bo'lgan (2 ta) murojaatlar bo'yicha tegishli bo'linmalar bilan birgalikda holatga aniqlik kiritib, o'rnatilgan tartibda chora ko'rish ishlari amalga oshirildi.

IX. Xulosalar

2025-yil avgust oyida Kompaniyaning korrupsiyaga qarshi kurashish menejment tizimi ISO 37001:2016 xalqaro standarti asosida "Cert International" sertifikatlash organi tomonidan qayta sertifikatlash bo'yicha auditdan muvofaqiyatli o'tdi. Audit natijalariga ko'ra Kompaniyaga ISO 37001:2016 xalqaro standarti bo'yicha muvofiqlik sertifikati taqdim etildi. Mazkur sertifikat talablariga ko'ra Kompaniya yiliga bir marotaba tashqi kuzatuv auditidan o'tishi lozimligini inobatga olib Kompaniyaning korrupsiyaga qarshi kurashish tizimining samaradorligini oshirish va o'z vaqtida

oʻrnatilgan tartibda monitoring-nazorat tadbirlarini tashkil etib borish ishlari davom ettirilmoqda.

X. Monopoliyaga qarshi komplaens nazorati

2025-yil davomida Kompaniya raqobat toʻgʻrisidagi qonunchilik hujjatlari talablariga rioya etilishini taʼminlash va qonunbuzilishlarning oldini olish maqsadida bir qator chora-tadbirlar amalga oshirildi.

Raqobat qonunchiligi boʻyicha yoʻl xaritasi tasdiqlandi 2025-yilga moʻljallangan raqobat toʻgʻrisidagi qonunchilik hujjatlari buzilish xavflarini kamaytirish boʻyicha yoʻl xaritasi ishlab chiqildi va 2024-yil 25-dekabr kuni tasdiqlandi.

Kompaniyada monopoliyani oldini olish, mavjud yoki aniqlangan monopol omillarni bartaraf etish:

2025-yil 21-fevral kuni Oʻzbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va isteʼmolchilar huquqlarini himoya qilish qoʻmitasidan internet xizmatlari narxining 15 foizga oshirilishi yuzasidan murojaat xati kelib tushdi. Kompaniya tomonidan 2025-yil 27-fevralda 27-01-39/906-sonli javob xati bilan narxlar 15 foizga oshirilishi toʻgʻrisida maʼlumot taqdim etildi hamda oʻrnatilgan tartibda tegishli tarzda ogʻzaki muzokaralar oʻtkazildi.

Kompaniya xodimlarining huquqiy bilimlarini oshirish:

- Oʻzbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va isteʼmolchilar huquqlarini himoya qilish qoʻmitasi tomonidan tashkil etilgan biznes faolligi indeksini shakllantirish maqsadida, Kompaniyaning Marketing departamenti xodimlari tomonidan <https://quiz.fairtech.uz/test/40> saytida test sinovlari oʻtkazildi.

Kompaniya xodimlarining Raqobat toʻgʻrisidagi qonunchilikka oid bilim darajasini aniqlash maqsadida 2025-yilning fevral oyida 15 nafar xodim ishtirokida test sinovlari oʻtkazildi, hamda natijalari boʻyicha Oʻzbekiston Respublikasi Raqobatni rivojlantirish va isteʼmolchilar huquqlarini himoya qilish qoʻmitasiga maʼlumot berildi.

Komplaens departamenti tomonidan Raqobat toʻgʻrisidagi qonunchilik talablari yuzasidan Kompaniyaning barcha tarkibiy boʻlinmalarida oʻz yoʻnalishlari boʻyicha tushuntirish ishlari olib borilmoqda.